

III- TITULUA: KOMUNITATEAREN GARAPENA BULTZATZEKO EGITURA

I. KAPITULUA: HERRITARREN KAPAZITAZIOA ETA AHALDUNTZEA

(KAPITULU HAU ERABAT GARATU GABE DAGO ORAINDIK)

75. artikulua. Tolosatzen eskola irekia

1.- Tolosako udalak "Tolosatzen Eskola Irekia" eratu du Tolosako herritarrak trebatu eta ahalduntzeko, partehartzetik eta elkarlanetik, komunitatea helburu duen herri agenda partekatu bat garatzeko.

2.- Tolosatzen Eskola Irekia hiru lan esparru nagusitzan ardaztuko da:

a) Trebetasun sozialak

b) Sendotze sozio-komunitarioa

c) Udallerriaren ezagutza

3.- Eskola irekiaren jardueren publiko hartzailea, halaber, hiru multzotan banatuko da, nagusiki:

a) Tolosako herritarrak, elkarteak eta kolektiboak

b) Tolosako Udaleko langileak

c) Tolosako Udaleko ordezkari politikoak

76. artikulua. Tolosatzen eskola irekiaren kudeaketa eta funtzionamendua.

1.- Tolosako Udaleko Komunitatea eta Gobernantza sailaren eraginpekoa izango da Tolosatzen Eskola Irekia.

2.- Tolosatzen Eskolak ikasturtearen araberako programazioa osatuko du ekitaldi bakoitzean, eta horren bidez burutuko du bere jarduera.

3.- Eskolaren kudeaketarako Talde Motorra eratuko da, eta talde hau izango da da eskolaren jardueraren diseinuaz, jarraipenaz eta ebaluazioaz arduratuko dena.

77. artikulua. Tolosako eskola irekiaren programazioa

78. artikulua. Tolosatzen Aliantzak. Konpromisoaren kudeaketa

79. artikulua. Bestelako formazio eta kapazitazio ekintzak

II. KAPITULUA: ELKARTEGINTZA SUSTATU, INDARTU ETA SARETzea

80. artikulua. Elkarte-sarea

1.- Tolosako herritarren elkarte eta kolektiboen sarea udalerrriak duen gizarte kapitalaren elementu garrantzitsua da, izan ere, elkartegintza pertsonak bere udalerriarekin duten konpromisoaren adierazpen kolektiboa da. Elkartegintzak, gainera, balio erantsia du, interes publikoko eta sozialeko xedeak dituelako.

2.- Udalak hainbat baliabide publiko erabiliko ditu ehun-sozialak sustatutako proiektuen garapena eta indartzea sustatzeko, bereziki, berdintasunaren eta justizia sozialaren ikuspegitik lan egiten dutenak, komunitatea eta komunitario dena indartzea helmuga dutenak eta bazterketa-arriskuan dauden pertsona eta kolektiboen partaidetza eta inklusiorako bide direnak.

3.- Tolosako Udalak herriko eta interes publikoko gaietan parte hartzeko bidea emango die udalerriko herritarren elkarte eta kolektiboek, eta baliabideak bideratuko ditu hauek garatu eta egonkortu daitezken, beti ere elkarte eta kolektibo bakoitzaren ekinbiderako autonomia errespetatuz.

81. artikulua. Herritarren elkarte eta kolektiboen fitxategia

1.- Herritarren elkarte eta kolektiboen-sarearekin harremanak errazteari begira, udalerrian jarduten duten irabazi asmorik gabeko eta elkarte-araubide espezifiko baten mende ez dauden herritarren elkarte eta kolektiboen fitxategia sortu eta zainduko du sail edo zerbitzu eskudunak, baita eguneratuta mantendu ere.

2.- Fitxategiak helburu hauek izango ditu:

a) Udalerrian dagoen elkarte-sarea ezagutzeko eta hauen balio publikoa aitortzeko.

b) Arau honetan aitortutako eskubideak erabiltzeko erraztasunak ematea, kasu bakoitzean zehazten den moduan.

c) Udalari eta, oro har, Tolosako gizarteari aukera ematea une oro ezagutzeko zein diren kolektiboen ordezkari buruzko daturik garrantzitsuenak, haien jardueren interes-maila edo herri erabilera, berdintasunarekin edo aniztasunarekin duen lotura, edo sareak eta aliantzak sortzea errazten duen beste edozein datu, beti ere Datuen Babeserako 3/2018 Lege Organikoak dioena aintzat hartuz.

84. artikulua. Herritarren elkarte eta kolektiboen izaera

1.- Arau honen ondorioetarako herritarren elkarte eta kolektibo kontsideratzen dira:

a) Herritarren elkarte izaera dute: dagokion eroldan formalki eraturako eta inskribaturako irabazi asmorik gabeko izaera juridikodun elkarte-izaera duten erakundeak, elkartzeko eskubidea arautzen duen erregimen orokorrarekin bat datozenak, baldin eta beren egoitza edo jarduera nagusia Tolosako udalerrian kokatua badago eta beren funtsezko helburua,

Estatutuetan jasota duten moduan, herritarren interes orokorrak edo sektorialak ordezkatzeko eta sustatzea eta herritarren bizi-kalitatea hobetzea bada.

b) Herritarren kolektibo izaera dute: herritarren elkarte izan gabe, irabazi-asmorik gabeko hiru pertsona fisiko edo gehiagoko taldeak, baldin eta Tolosako udalerrian esku hartzen badute, herrian sustraituta badaude, eta xedeen artean herritarren interes orokorrak edo sektorialak sustatzea eta herritarren bizi-kalitatea hobetzea badute.

85. artikulua. Fitxategiaren informazioa

1.- Formalki erregistratutako elkarten kasuan, honako informazioa jasoko du fitxategiak:

a) Erakundearen estatutuak, honako hauek adierazita: izena, jarduteko lurralde-eremua, egoitza soziala, helburuak eta jarduerak, hasierako ondarea, erabili ahal izango dituen baliabide ekonomikoak, erakundearen funtzionamendu demokratikoa bermatzen duten irizpideak, eta edozein Erregistro Publikotan inskribatzeko indarrean dagoen araudian zehazten diren alderdi guztiak.

b) Dagokion Erregistro Publikoko inskripzioa eta inskripzio-zenbakia egiaztatzea.

c) Bazkide-kopurua (generoaren, adinaren eta testuinguru zehatzean garrantzitsutzat jotzen diren ardatzen arabera sailkatuta).

Oinarritzko elkarten federazio, konfederazio edo batasunen kasuan, gainera, elkarte osatzen duten erakundearen kopurua egiaztatzen duen agiria aurkeztuko da, bai eta horien zerrenda ere, helbidea Tolosan dutenak eta horietako bakoitzaren bazkide kopurua adierazita.

2.- Herritarren kolektiboaren kasuan, honako hauek jasoko ditu fitxategiak:

a) Talde edo kolektiboko kideen izen-abizenak eta nortasun-agiria (generoaren, adinaren eta testuinguru zehatzean garrantzitsutzat jotzen diren ardatzen arabera bereizita).

b) Hala badagokio, kolektiboak hartzen duen izena.

c) Fitxategian izena emateko borondatea adieraztea.

d) Talde edo kolektiboaren xedearen edo xedeen deskribapena

e) Talde edo kolektiboak nagusiki Tolosako udalerrian egiten dituen jarduerak.

f) Jakinarazpenetarako helbidea.

g) Aplikatzekoa den sektoreko araudiaren arabera legezko ordezkari gisa jarduten duen pertsona, edo, halakorik ezean, talde edo kolektiboak ordezkari gisa izendatutako pertsona. Ordezkaritza Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 5. artikuluan aurreikusitako bitartekoen arabera egiaztatu beharko da.

Bi kasuetan, fitxategian inskribatzea formulario normalizatuen bidez egin beharko da.

3.- Fitxategian inskribatutako herritarren elkarte eta kolektiboen direktorioa publiko egingo du udalak, beti ere Datuen Babeserako 3/2018 Lege Organikoak dioena aintzat hartuz.

86. artikulua. Udalerrian elkartegintza indartzeko eta sendotzeko funtsezko tresnak

1.- Herritarren elkarteak eta kolektiboak beren jarduerak berme guztiekin garatu ditzatela erdiesteko, Tolosako Udalak zenbait bitarteko juridiko eta material erabili ahal izango ditu. Horretarako, laguntzez, dirulaguntzez, hitzarmenez edo horretarako egokia den bestelako lankidetzak molde guztiez baliatu ahal izango da.

2.- Interes orokorra sustatzeko xedea duten elkarte-proiektuak bultzatuko dira, herritar guztientzat irekiak, inklusiboak, irisgarritasun unibertsala eta desberdintasunen murrizketa bermatzera bideratuak eta, ahal dela, doakoak, edo, gutxienez prezio politika arrazoizkoak izango dituztenak; gizarte-egituraketa eta herritarren erakunde eta kolektiboen arteko lankidetzak sustatzen dutenak; lurralde-orekan, berdintasunean eta justizia sozialean eragiten dutenak; eta erabakiak hartzeko gune irekia dutenak.

3.- Elkartegintza sustatu eta indartzeko beharrezko neurriak jasoko dituen programa bat prestatuko du Tolosako Udalak, genero ikuspegia kontuan hartzen duena. Programa horren barruan argi adieraziko dira lortu nahi diren helburuak eta ondorioak, eta horiek lortzeko behar diren epeak eta eskura jarriko diren bitarteko edo baliabideak.

Programa horretan ondoko hauek sartu ahal izango dira:

a) Elkartegintza mugimendua kudeatzeko, dinamizatzeko eta sustatzeko heziketa eta gaikuntza, herritar-mugimenduaren inplikazioarekin antolatuta, hainbat formatu eta modalitateetan.

b) Aholkularitza-zerbitzua, partaidetzaren eta kudeaketaren maila desberdinetan.

c) Elkartegintzako baliabide bereziak.

4.- Arreta berezia emango zaie gizonen eta emakumeen partaidetzan dauden desberdintasunak gainditzeko prestakuntza-ekintzei.

87. artikulua. Gizarte zibila indartzea

1.- Tolosako Udalak herritarren artean herritartasun aktiborako informazioa eta prestakuntza bultzatuko ditu balio demokratikoak eta parte hartzea gara daitezkeen gizarte balio gisa, arreta berezia jarri genero-berdintasunari buruzko printzipioetan.

2.- Tolosako Udalak gizartearen borondatezko ekintza parte-hartzaile, inklusibo eta eraldatzailearen errealitate desberdinak ezagutu eta sustatuko ditu, arlo horretan indarrean dagoen legerian jasotako moduan, eta gizarte indartzeko gizartearen parte hartzeko beste modu batzuekin duen lotura bultzatuko du.

3.-Tolosako Udalak udalerriak dituen gaitasun ekonomikoen araberako baliabide eta ekipamendu egokiak emango dizkie boluntariora eredu horien esparruan diharduten taldeei.

II. KAPITULUA. LANKIDETZA PUBLIKO-SOZIALA

88. artikulua. Lankidetzaren publiko-soziala

1.- Lankidetzaren publiko-sozialtzat joko dira herritarren eta 83. artikuluan definitutako irabazi-asmorik gabeko herritarren elkarte eta kolektiboen eta Tolosako Udalaren eta haien erakunde publikoen arteko lankidetzaren moduak, bientzako interes komunekin jarduerak garatzeko, onura orokorra sortzea dakartenak.

2.- Zerbitzu publikoak emateaz bestelako jarduerak sustatuko dira lankidetzaren publiko-sozialaren bitartez.

3.- Lankidetzaren publiko-sozialaren esparruan garatzen diren jarduerak printzipio hauek izango dituzte buru: gardentasuna eta publikotasuna, lehia eta objektibotasuna, erantzunkidetasuna, elkarrekikotasuna eta osagarritasuna, ingurumen, ekonomia eta gizarte-iraunkortasuna, autonomia, lankidetzaren konfiantza, irisgarritasun unibertsala eta arrazoizko doikuntzak, ekitatea eta berdintasuna eta koherentzia.

89. artikulua. Sustapena

1.- Honako subjektu hauek parte hartu ahal izango dute lankidetzaren publiko-sozialeko jardueretan:

A) Tolosako Udalaren aldetik, sustatu nahi den gai bakoitzean eskumena duen edozein organo.

B) Herritarrak, erakundeak eta irabazi-asmorik gabeko herritarren kolektiboak.

2. Lankidetzaren publiko-sozialeko jardueren garapenean parte hartu ahal izango dute, osagarri gisa:

a) Beste administrazio publiko batzuk edo zuzenbide publikoko erakundeak.

b) Pertsona fisiko edo juridikoak, zuzenbide pribatuko subjektuak, artikuluko honetako 1.B paragrafoan aipatutakoez bestelakoak, gizarte-ekonomiako erakundeak barne.

90. artikulua. Esku-hartze eremuak

1.- Udalak lankidetzaren publiko-soziala sustatuko du interes orokorreko jarduerak garatzeko, baldin eta, bere eskumenen barruan, onura orokorra edo komuna ekarriko badute. Jarduera horiek, besteak beste, zeharkakoak izan daitezkeen eremu hauetan egin ahal izango dira, beti ere eremuok zabalak izan daitezkeela ulertuz eta hauen arteko elkarreaginak eman daitezkeela ahalbidetuz:

- a) Parte-hartzea sustatzea: elkartegintza, boluntarioria eta parte-hartze komunitarioa sustatzea eta alor hauetan egindako lana gizaratean ikusaraztea eta zabaltzea. Era berean, eremu horietan egindako lana ikusaraztea eta gizaratean zabaltzea.
- b) Hirigintza: espazio publikoak edo ondasun komunak kontserbatu, birgaitu edota berronertzeari buruzkoak (orube hutsak, lokalak, ekipamenduak, berde komuna).
- c) Hiri-ingurumena: ingurumenaren babesa, ingurumen-hezkuntza, baliabide naturalen kudeaketa jasangarria eta erabilera eraginkorra, hondakinen gutxiagotzea, birziklapena, berrerabilpena edota klima larrialdiaren eta haren ondorioen aurka egiteari buruzkoa.
- d) Elikadura, ekonomia eta kontsumo alternatiboak sustatzea.
- e) Herritarren elkartasunerako jardunbideak sustatzea: zaintza sareak edota denbora-bankuei buruzkoak.
- f) Kulturartekotasuna, belaunaldiartekotasuna eta sexualitatea jorratzen duten kapazitismoak edo gaiak gaintitzea sustatzea.
- g) Osasun publikoa babestea: bizi-ohitura osasungarrien hobekuntza eta osasunerako hezkuntza sustatzeari buruzkoak, bai lurraldean eta komunitateekin jardunez, bai ingurune eta politika osasungarriak sustatuz.
- h) Kirola sustatzea: balio pertsonalen eta sozialen garapenera eta aisialdiaren okupazioari lotutakoak, gizarte-kohesiorako, komunitate-garapenerako eta balio zibiko-sozialen sustapenerako tresna gisa.
- i) Kultura sustatzea: kultura-sorkuntza bultzatzeari eta hiriko kultura-proiektuak eta esperimenduzko eta sormen artistikoko proiektuak garatzeari buruzkoak, kultura-jaialdiak, jaiak eta kultura-ekimenak garatzeari buruzkoak, hurbileko kultura-eredu bat garatzeari buruzkoak eta herritarrek kulturarako sarbidea izateari buruzkoak.
- j) Balio demokratikoak, giza eskubideak, justizia soziala eta berdintasuna sustatzea eta genero-indarkeriaren eta LGTBIQ+ fobiaren aurkako borroka egitea.
- k) Hizkuntza berdintasuna sustatzeko euskararen aldeko lan egitea, elkarlana sakonduz.
- l) Tokiko garapen ekonomikoa sustatzea, enplegarritasuna, gizarteratzea eta laneratzea bultzatuz.
- m) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzea.
- n) Herritarrei edo beren ezaugarri bereziengatik gizarate-bazterkeriako ingurune aurreikusgarrietan dauden taldeei eragiten dieten gizarate-arriskuko egoeren prebentzioa eta gizarate- eta laguntza-ongizatearen sustapena.
- o) Politika publikoak hobetzea eta herritarren eskaeretara egokitzea.

p) Udal eskumenekoa den eta zerrenda honetan aipatu ez den beste arloren bateko jarduerak.

91. artikulua. Elkarlan publiko-soziala bideratzeko tresnak

1.- Indarrean dagoen araudian aurreikusitako tresnetatik edozeinen bidez eta horren arabera artikulatu ahal izango da lankidetzak publiko-soziala, ordenantza honetan xedatutakoaren aurka ez doan bitartean; baina, bereziki, ondorengo tresnak zehaztu dira lankidetzak hau gauzatzeko:

1.1.- Esparru juridikoa ezartzeko tresna konbentzionalak:

a) Tolosako Udalak irabazi asmorik gabeko herritar-erakunde eta -kolektiboekin hitzarmenak sinatu ahal izango ditu, lankidetzak publiko-sozialaren esparruan interes komuneko helburu eta jardura bateratuak garatzeko, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legean eta aplikatu beharreko udal-xedapenetan ezarritakoaren arabera.

b) Lankidetzak publiko-sozialaren esparruan sinatzen diren hitzarmenek Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 49. artikuluan adierazitako alderdiak jaso beharko dituzte.

1.2.- Sustapen-tresnak:

a) Tolosako Udalak lehia bidezko dirulaguntzak eman ahal izango ditu, eta salbuespen gisa zuzenean, dirulaguntzei buruzko Legean xedatutakoaren arabera, betiere Kontratuen Legearen xede ez badira eta onura publikoko edo gizarte-intereseko helburuak lortzen laguntzen badute.

b) Era berean, udalak zerga-onurak ezarri ahal izango ditu, edo kasu bakoitzean aplikatu beharreko araudiak baimentzen dituen salbuespenak, murrizketak, hobariak edo kenkariak erabaki.

c) Tolosako Udalak elkarlan publiko-sozialeko jardueran izango duen parte-hartze ekonomikoa artikulatu ahal izango du, udal-aurrekontuetan behar bezala kontsignatzea eskatuko duten hornidurak eta/edo zerbitzuak emanaz edo obrak eginez.

1.3.- Ondarea kudeatzeko tresnak:

a) Tolosako Udalak bere ondasun higigarri edo higiezinen erabilera baimendu edo laga ahal izango die irabazi-asmorik gabeko herritarrei elkarlan publiko-sozialeko jarduerak garatzeko, Herri Administrazioen Ondareari buruzko azaroaren 3ko 33/2003 Legean, ekainaren 13ko 1372/1986 Errege Dekretuaren bidez onartutako Toki Erakundeen Ondasunen Erregelamenduan eta ondarearen arloan indarrean dagoen gainerako legerian aurreikusitakoaren arabera.